

Oponentský posudek na diplomovou práci „*Výuka parazitismu na základních a středních školách*“

Autor: Bc. Kateřina Čiháková

Vedoucí dipl. práce: Mgr. Jan Mourek, Ph.D.

Oponent: Mgr. Edvard Ehler

Pracoviště: Katedra biologie a environmentálních studií, PedF UK

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Předložená diplomová práce má 124 stran textu a 45 stran příloh. Práce si klade za cíl zmapovat kvalitu a kvantitu výuky parazitismu na ZŠ a SŠ a rovněž přinést i nové poznatky o parazitismu ve formě vhodné jak pro učitele, tak pro žáky.

Obsahově je diplomová práce zpracována poměrně široce. V první části se autorka věnuje sumarizaci Rámcových vzdělávacích programů a Školních vzdělávacích programů z hlediska výuky parazitismu. Následuje analýza učebnic biologie pro ZŠ a SŠ, jejich hodnocení dle autorčiny vlastní metodiky, dále autorka hodnotí i znalosti studentů a zjišťuje zkušenosti s výukou parazitismu u učitelů. Z množství sebraných dat (počet zkoumaných učebnic, množství oslovených učitelů) je vidět, že autorka se výzkumem zabývala pečlivě a věnovala mu velké množství času. Vhodnou součástí práce jsou i powerpointová presentace, pracovní listy pro žáky a zejména příručka o parazitismu pro učitele gymnázií. Tyto výukové pomůcky ověřila autorka v praktické výuce.

K obsahovému zpracování mám 2 poznámky. i) Powerpointová presentace z kapitoly 4.2.1 mě připadá přespříliš obrázková (i když to byl autorčin záměr), student si zpětně bez řádných poznámek jen těžko vybaví z obrázků probíranou tematiku, která je v případě parazitární manipulace poměrně složitá. ii) Některé autorčiny závěry z odpovědí studentů na testové otázky z kapitoly 5.2 (Výsledky testů pro studenty gymnázií, str. 107) se mě jeví jako nelogické, nebo příliš komplikované. Proč si autorka myslí, že problémy studentů s propojením toxoplasmy a kočky domácí svědčí o tom, že učitelé nezařazují do výuky možnou parazitovnu manipulaci hostitelem? Stejný závěr zaujímá autorka o odstavec níže se studenty nepoznaným lumčíkem žlutonohým.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Formální úprava práce působí značně dvojznačným dojmem. Na jedné straně je formálně správná práce se zdroji, jejich citování, kvalita, množství. I samotný jazykový projev práce působí vcelku učeným dojmem, snad kromě prvních kapitol (než se autorka „rozepsala“, jeden příklad za všechny viz první věta kapitoly 2.4.1, str. 13).

Na druhé straně leží nekompletní část „Obsah“, která obsahuje několik překlepů a kde chybí některé kapitoly úplně (kap. 3.3, 3.4, 4.3, 4.4, podkapitola 4.2.1.1). I samotné členění a obsah jednotlivých kapitol jsou nepřehledné. Práce například obsahuje 2 kapitoly týkající se metodiky výzkumu (2.4.1 Metody hodnocení učebnic a 3. Metodika práce). Tyto informace by měly, dle mého názoru, patřit do jedné kapitoly. Rovněž v kapitole 3.3 a 3.4 chybí metodika (konkrétní otázky), podle které byli studenti, nebo učitelé gymnázií, hodnoceni. Problematická je část kapitoly 5. Diskuse. První 2 podkapitoly svým obsahem patří spíše do Výsledků (5.1 Porovnání učebnic základních škol a gymnázií; a částečně i kapitola 5.2 Výsledky testů pro studenty gymnázií).

Pozitivně hodnotím kapitolu 7. Seznamy obrázků, grafů a tabulek. Pro lepší orientaci by však u těchto položek měly být zobrazeny i jejich názvy.

Kvalita obrázků, tabulek a grafů je standardní, dobrá. Práce též obsahuje všechny povinné součásti a kapitoly.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Celkový dojem z předložené diplomové práce je kladný. Ten je umocněn i mým pozitivním dojmem z praktické výuky autorky, již jsem hospitoval na její praxi ve výuce na ZŠ a SŠ. Silnou stránkou je především značná odbornost v otázkách parazitismu a parazitárních manipulací. Zlepšení by bylo do jisté míry žádoucí u formální stránky práce. Větší publicitu (třeba vystavení na vlastních internetových stránkách) by si, dle mého názoru, zasloužila příručka o parazitismu pro učitele gymnázií.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Prosím o vyjasnění autorčiných závěrů z testových otázek studentů (viz konec kapitoly Obsahové zpracování tohoto posudku).
- 2) Proč si autorka myslí, že dotazníky pro učitele gymnázií se setkaly s tak malou odezvou?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku velmi dobře.

Datum: 30. 8. 2011

Podpis: Edvard Ehler, v. r.